

Prov i journalistik

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Journalistik, reklam och information 1

Tema: Grunderna i journalistik och nyhetsrapportering

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper och förståelse för grunderna inom journalistik, inklusive nyhetsvärdering, källkritik och rapporteringstekniker, samt deras förmåga att tillämpa dessa i praktiska övningar.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Lektionens centrala innehåll omfattar grunderna i journalistik, inklusive nyhetsvärdering, källkritik och rapporteringstekniker. Lektionen kommer även att innefatta diskussioner om etik och ansvar inom journalistiken.

Kunskapskrav

Eleven kan redogöra för och tillämpa grundläggande journalistiska begrepp och principer samt analysera nyhetsinnehåll med fokus på källkritik och journalistisk etik.

Prov

Faktafrågor

1. Vilken av följande faktorer bedöms INTE när man värderar nyhetsvärde?
 - Aktualitet
 - Viktighet
 - **Vackert språk**
 - Bredd av källor
2. Vilken typ av källa anses oftast som mest trovärdig?

- En personlig blogg
 - En officiell myndighetsrapport
 - **En vetenskaplig artikel**
 - En åsiktsartikel i en tidning
3. Vad är en ingress?
- En sammanfattning av artikeln
 - **Inledningen av en nyhetsartikel**
 - Lista över källor
 - Avslutningen av artikeln
4. Vilket av följande är ett exempel på en sekundär källa?
- En intervju med en ögonvittne
 - **En artikel som sammanfattar vittnesmål**
 - Pressmeddelande från polisen
 - Blogginlägg av en journalist
5. Vad kännetecknar god journalistisk etik?
- Bara skriva positiva nyheter
 - Att alltid vara neutral
 - **Att säkerställa korrekthet och respekt för privatlivet**
 - Att alltid be om tillstånd att publicera
6. Vilken aspekt är INTE viktig i faktakoll?
- Kontrollera datum
 - **Bedöma stil och språk**
 - Verktyg för verifiering
 - Utvärdera källorna
7. Vad innebär termen "upphovsrätt"?
- **Rätten att skydda sitt arbete från kopiering**
 - Rätten att använda andras material gratis
 - Rätten att publicera anonymt
 - Rätten att översätta texter
8. Vilken av följande är en del av nyhetsartikels struktur?
- **Rubrik**
 - Inkludera bilder
 - Endast lång brödtext
 - Ingen sammanfattning
9. Vad är nyhetsvärde?
- **Faktorer som avgör hur intressant en nyhet är**
 - Källorna av nyhet
 - Artiklar som handlar om kändisar
 - En uppskattad författare
10. Vilken teknologi används för faktakoll?
- Webbbrowser
 - **Verifieringsverktyg**
 - Kameror
 - Spel
11. Vad förväntas av en journalist när de rapporterar?

- Att alltid vara personlig
 - **Att vara objektiv och faktabaserad**
 - Att skriva i poetisk stil
 - Att undvika att fråga källorna
12. Vad innebär "källkritik"?
- Att granska källor för att avgöra deras trovärdighet
 - Att kritiskt analysera textens språk
 - **Att bedöma och värdera ursprunget av information**
 - Att avtala med källor
13. Vilken del av en journalistisk verksamhet handlar om att analysera informationens relevans?
- Redigeringsprocessen
 - **Nyhetsvärdering**
 - Publiceringsfasen
 - Återkoppling
14. Vad är en etisk riktlinje inom journalistik?
- Att alltid utelämna källor
 - **Att denna riktlinje ska säkerställa sanningsenlig rapportering**
 - Att publicera så snabbt som möjligt
 - Att aldrig fråga källor om deras namn

Resonerande frågor

1. Hur skulle du definiera journalistens roll i samhället och varför är den viktig?

Denna fråga får eleverna att reflektera över yrket och dess påverkan på samhället.

2. Diskutera vikten av källkritik i dagens digitala samhälle.

Eleverna uppmanas att ge exempel på problem som kan uppstå utan källkritik.

3. Vilka utmaningar kan en journalist ställas inför när det kommer till rapportering av känsliga ämnen?

Denna fråga ger eleverna möjlighet att visa sin förståelse för journalistisk etik och ansvar.

4. Hur kan journalistik bidra till demokratins funktion?

Eleverna får möjlighet att diskutera och analysera journalistikens betydelse för medborgarnas insyn.

5. Vilka kriterier bör man använda för att bedöma en nyhetsartikels

trovärdighet?

Denna fråga utmanar eleverna att systematiskt reflektera över faktorer som påverkar trovärdigheten.

6. Hur kan olika medier rapportera om samma händelse på olika sätt, och vad påverkar detta?

Eleverna kan visa sin förmåga att analysera mediernas roll och påverkan i rapporteringen.

7. Hur viktigt är det för journalister att förhålla sig till etiska riktlinjer, och vilka konsekvenser kan det få om de inte gör det?

Denna fråga ger eleverna möjlighet att diskutera risken för låg journalistisk kvalitet och förtroendeproblem.

8. Vilken inverkan kan sociala medier ha på traditionell journalistik?

Elevernas svar kan belysa förändringar och utmaningar i journalistikens landskap.

Bedömning

Provet bedöms med totalt 30 poäng. Faktafrågorna ger max 15 poäng (1 poäng per rätt svar). De resonerande frågorna ger max 15 poäng (2 poäng per rätt och välutvecklat svar).

Totalt krävs:

- 8 poäng för betyg E
- 12 poäng för betyg C (minst 3 poäng från resonerande frågor)
- 18 poäng för betyg A (minst 5 poäng från resonerande frågor)